

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

Društva s ograničenom odgovornošću

”Inovaciono - preduzetničkog centra Tehnopolis – Nikšić”

u periodu 31. mart 2017. godine – 01. april 2018. godine

Integralni dio realizacije Strateškog plana za uspostavljanje prvog Naučno-tehnološkog parka (NTP) u
Crnoj Gori

NIKŠIĆ

8. jun 2018.

Br. 584/2018

Sadržaj

1.	SAŽETAK IZVJEŠTAJA.....	3
2.	UVOD	5
3.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	6
4.	KADROVSKA STRUKTURA	7
5.	OBJEKAT IPC TEHNOPOLIS.....	7
6.	BIZNIS INKUBATOR	7
7.	AKTIVNOSTI NA USPOSTAVLJANJU LABORATORIJA U IPC TEHNOPOLIS.....	11
8.	USLUGE EDUKACIJE, KONSALTINGA, POVEZIVANJA I PROMOCIJE ZA STANARE IPC TEHNOPOLIS.....	11
9.	PROJEKTNE AKTIVNOSTI TEHNOPOLISA.....	14
10.	PROGRAMSKE AKTIVNOSTI	15
11.	MARKETING AKTIVNOSTI.....	17
12.	AKTIVNOSTI FINANSIJSKOG SEKTORA	18
13.	SAVJETOVALIŠTE ZA ZAŠTITU POTROŠAČA	18
14.	KLASTERI	18
15.	POVEZIVANJE SA INSTITUCIJAMA OD ZNAČAJA ZA POSLOVANJE DRUŠTVA	19
16.	POVEZIVANJE SA PARTNERIMA IZ INOSTRANSTVA	19
17.	USAVRŠAVANJE I EDUKACIJA ZAPOSLENIH	20
18.	OBILJEŽAVANJE KRAJA POSLOVNE 2017. GODINE	21
19.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	22
20.	KLJUČNI INDIKATORI USPJEŠNOSTI TEHNOPOLISA	25

1. SAŽETAK IZVJEŠTAJA

U izvještajnom periodu, Tehnopolis je bio fokusiran na nekoliko segmenata djelatnosti:

- Pružanje podrške razvoju poslovanja svojih stanara i prijem novih stanara (biznis inkubator)
- Promovisanje preduzetničke i inovacione kulture u gradu i državi
- Umrežavanje sa domaćim i inostranim partnerima i razvoj zajedničkih projekata i inicijativa
- Poboljšanje finansijske održivosti putem apliciranja za međunarodne projekte i realizacijom programskih aktivnosti u svom objektu
- Snaženje izvornih preduzetničkih inicijativa (bottom-up pristup) putem podrške klasterima, organizacijom sajmova, okruglih stolova isl.
- Marketinško i PR pozicioniranje Tehnopolisa kao pouzdanog partnera svim zainteresovanim stranama
- Uspostavljanje organizacione strukture, razvoj internih procedura i obuka kadra
- Analitičke aktivnosti na uspostavljanju laboratorija

Kroz dostupne modele podrške – predinkubaciju, inkubaciju, virtuelnu inkubaciju i zakup, na kraju marta 2018. Tehnopolis u svom biznis inkubatoru ima 23 stanara.

Struktura stanara IPC Tehnopolis 31.03.2018:

Predinkubacija	4
Inkubacija	7
Virtuelna inkubacija	10
Komercijalni uslovi	2

Tehnopolis raspolaže kancelarijskim prostorom za 15 stanara (privrednih društava), ne uključujući postojeći kolaborativni prostor u kome može raditi 8 osoba i CODE HUB coworking prostor koji će biti otvoren 10.05.2018. i koji će brojati ukupno 30 mjesta predviđenih za njegove korisnike i djelimično za stanare biznis inkubatora.

U izvještajnom periodu održano je blizu 50 obuka, okruglih stolova, treninga, seminara, radionica i sajmova u sopstvenoj organizaciji ili u partnerstvu, koji su za ciljnu grupu imali korisnike podrške Tehnopolisa.

IPC Tehnopolis pruža infrastrukturnu i logističku podršku, organizuje obuke, seminare, treninge i radionice u cilju razvoja ličnih i poslovnih vještina, pruža konsultantske usluge, obezbjeđuje horizontalno i vertikalno povezivanje i komunikaciju sa institucijama od značaja, realizuje promotivne aktivnosti i kreira marketing planove, povezuje stanare sa partnerima iz regiona, sprovodi projektne aktivnosti i pruža informacije o dostupnim fondovima, organizuje studijske

posjete primjerima najbolje prakse u regionu i osnažuje izvorne (samonikle) lokalne i nacionalne preduzetničke inicijative. U toku izveštajnog perioda, kroz programski sektor organizovan je 561 događaj sa oko 10.000 učesnika.

U toku izveštajnog perioda IPC Tehnopolis realizuje 3 a u pripremi je potpisivanje ugovora za još 2 odobrena projekta finansirana kroz različite programe Evropske unije, vrijednosti 665.000 EUR. Pored ovih projekata, realizuje se još 5 manjih projekata putem nacionalnih donatorskih programa.

Na planu prepoznatljivosti Tehnopolisa u javnosti, najviše je korišćen digitalni marketing kao i saradnja sa lokalnim i nacionalnim javnim servisima. Veb sajt Tehnopolisa je aktivan na tri jezika – crnogorskom, engleskom i njemačkom, a interfejs je redizajniran u cilju boljeg korisničkog iskustava. Posjećenost sajta bilježi značajan porast od 70 odsto u odnosu na isti period prošle godine. Kreiran je i Privredni portal sa ciljem uvezivanja i informisanja privrednika na lokalnom i nacionalnom nivou. Pripremljena je publikacija - Godišnjak sa sumiranim aktivnostima u minuloj godini, na crnogorskom i engleskom jeziku, kao i Newsletter koji će se od ove godine objavljivati kvartalno.

Na osnovu Memoranduma o saradnji zaključenog između IPC Tehnopolis i Ministarstva ekonomije Crne Gore, osnovano je Savjetovalište za zaštitu potrošača. U periodu od novembra 2017. do marta 2018. godine je obavljeno neposredno preko 50 konsultacija od kojih je u oko 20 pružena besplatna pravna pomoć u pisanju prigovora i drugih akata u cilju zaštite prava.

Pored klastera Agroturizam Nikšić koji je osnovan na inicijativu stanara Tehnopolisa, u 2017. godini uz podršku IPC Tehnopolis organizovana su i počela sa radom još dva klastera, Klaster ručne radinosti "RIZNICA" i Turistički klaster "MONTENEGRO".

Prepoznajući značaj posjedovanja snažne mreže regionalnih i nacionalnih partnera, Tehnopolis je i ove godine nastavio da radi na povezivanju sa nacionalnim, regionalnim i međunarodnim institucijama od značaja za poslovanje. Predstavnici Tehnopolisa su bili u studijskim posjetama srodnim organizacijama u Ljubljani, Čačku, Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Turskoj, Kini, dok su Tehnopolis posjetile delegacije Svjetske banke, Evropske komisije, Republike Koreje, Indonezije, kao i predstavnici diplomatskog kora u Crnoj Gori. Velika pažnja je bila posvećena i jačanju internih, kadrovskih kapaciteta Društva, pa su zaposleni prisustvovali raznim predavanjima, obukama, okruglim stolovima i stručnim konferencijama u Crnoj Gori i regionu, i prošli su program internšipa u Ministarstvu ekonomije i Investiciono razvojnom fondu.

Uređene su dvije prethodne studije izvodljivosti za dvije laboratorije Tehnopolisa, dok će detaljnije specifikacije, obuka i opremanje biti izvršeno iz sredstava IPA II (2014 i 2016).

2. UVOD

Na sjednici Vlade Crne Gore, od 27. decembra 2012. godine, usvojen je Strateški plan uspostavljanja prvog Naučno-tehnološkog parka (NTP) u Crnoj Gori, izrađen na osnovu Studije izvodljivosti za uspostavljanje NTP, koju je Vlada usvojila na sjednici od 29. septembra 2011. godine.

NTP u Crnoj Gori koncipiran je kao umrežena struktura koja će imati svoje sjedište u Podgorici i tri decentralizovane jedinice - „Impulsna centra“ u: Nikšiću, Baru i Pljevljima. Poslovni model izložen u Strategiji predviđa da je NTP-a održiv tokom prvih pet godina samo uz neophodnu finansijsku podršku.

U skladu sa Strateškim planom za uspostavljanje NTP-a pristupilo se implementaciji prvog impulsnog centra u Nikšiću. S tim u vezi, Vlada Crne Gore je na sjednici od 06. juna 2013. godine, donijela Odluku o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Inovaciono preduzetničkog centra - Tehnopolis Nikšić“, kao i Statut Društva. Registracija Tehnopolisa u Centralni registar privrednih subjekata – CRPS, izvršena je 11. septembra 2014. godine, od kojeg datuma je počeo s radom u privremenim poslovnim prostorijama koje je obezbijedila Opština Nikšić.

Građevinski radovi na poslovnoj zgradi Tehnopolisa su završeni u avgustu 2017. godine, čime su stvoreni uslovi za pružanje pune podrške preduzetnicima, preduzećima, inovatorima kao i naučnicima, i na taj način je zaokružena infrastruktura koja je potrebna za obavljanje osnovne djelatnosti Društva. Tehnopolis je zvanično otvoren 17. septembra 2016. godine.

Ministarstvo nauke, kao državni organ nadležan za rad Tehnopolisa, u obavezi je da izvještava Vladu o radu i napretku Tehnopolisa, kao integralnog dijela Strategije za uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka u Crnoj Gori, te je ovaj izvještaj pripremljen u tu svrhu. Izvještaj se odnosi na period rada: 31. mart 2017. godine – 01. april 2018. godine.

3. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

1.		NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Društvo sa ograničenom odgovornošću "Inovaciono preduzetnički centar TEHNOPOLIS Nikšić"
		Skraćeni naziv	"TEHNOPOLIS" DOO
		Sjedište	Nikšić, Radoja Dakića bb
		Telefon /fax	+38267 667 234 +382 40 280 431
		Web, e-mail	www.tehnopolis.me ipctehnopolis@gmail.com
2.		Broj upisa u Centralni registar Privrednog suda	5-0706064/001
3.		Poreski identifikacioni broj	03009645
4.		Transakcioni računi	510-88080-28 CKB 535-15602-27 Prva banka
5.		Šifra djelatnosti	7022
6.		Uprava preduzeća	Ratko Bataković Izvršni direktor
7.		Odbor direktora čine predstavnici više institucija javne uprave koje su učestvovala u razvoju ovog projekta. Na taj način pomenute institucije će imati značajnog uticaja na dalji razvoj projekta u različitim segmentima, što bi trebalo da doprinese kvalitetnijim rezultatima poslovanja. Aktuelni saziv OD je imenovala Vlada, 6. jula 2017. godine.	Branka Žižić, predsjednica Odbora direktora , Ministarstvo nauke; Miloš Kusovac, član , Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja; Nikola Milosavljević, član , Investiciono-razvojni fond Crne Gore; i Živko Kecojević, član , Opština Nikšić. Miraš Đurović, član

4. KADROVSKA STRUKTURA

Na dan 31.03.2018. godine IPC Tehnopolis ugovorom o radu zapošljava 11 lica. Uvećanje u odnosu na prosječan broj zaposlenih u 2017. godini nastalo je kao rezultat povećanog obima posla, uvećanog broja potpisanih projekata i povećanog broja lica zainteresovanih za neku vrstu podrške Tehnopolisa. Deset zaposlenih je sa visokom stručnom spremom, dok je jedna zaposlena sa srednjim stepenom stručne spreme. Usled nemogućnosti zapošljavanja zbog finansijskih ograničenja na jednoj strani i potreba za redovnim funkcionisanjem prevashodno u dijelu održavanja objekta, IPC Tehnopolis je u prethodnom periodu dodatno angažovao lica po osnovu ugovora o djelu.

Pored navedenih izmjena, u 2018. godini timu IPC Tehnopolisa pridružilo se i pet mladih, kreativnih ljudi koji su na listi svojih preferenci kroz Program stručnog osposobljavanja visokoškolaca, odabrali upravo Tehnopolis kao kompaniju u kojoj žele započeti svoj poslovni angažman.

5. OBJEKAT IPC TEHNOPOLIS

Objekat u kojem je u izvještajnom periodu djelovao Tehnopolis, zvanično je otvoren 17.09.2016. godine. Raspolažemo modernim i funkcionalnim prostorom bruto površine cca 2.000 m² koji uključuje prostor za smještaj stanara, mikro, malih i srednjih preduzeća, razvoj novih kompanija, laboratoriju za biohemiju i laboratoriju za industrijski dizajn, data centar, sale za sastanke, multimedijalnu salu i kafe. Objekat Tehnopolisa projektovan je, sa vizuelnog i funkcionalnog aspekta, po najvišim evropskim standardima i stoga predstavlja reprezentativan razvojni centar Opštine Nikšić. U periodu februar-mart 2018. godine pripremljen je arhitektonski projekat za prvi kolaborativni (Coworking) prostor u Nikšiću.

6. BIZNIS INKUBATOR

U biznis inkubatoru, koji je jedan od najvažnijih funkcija Tehnopolisa, a kroz dostupne modele podrške – predinkubaciju, inkubaciju, virtuelnu inkubaciju i zakup, na kraju marta 2018. godine, svoju ideju razvijaju 23 stanara. Tehnopolis raspolaže kancelarijskim prostorom za **15 stanara** (privrednih društava), ne uključujući postojeći kolaborativni prostor u kome može raditi **8 osoba** i CODE HUB coworking prostor koji će biti otvoren 10.05.2018. i koji će brojati ukupno **30 mjesta** predviđenih za njegove korisnike i djelimično za stanare biznis inkubatora.

Kategorije stanara i definicije kategorija

Predinkubacija se dodjeljuje početnicima u biznisu koji nijesu registrovani i imaju ideju koja nije razvijena ali je u skladu sa ciljevima i konceptom Tehnopolisa i ima potencijal održivog rasta. Predinkubacija podrazumijeva besplatno korišćenje konsalting i trening usluga, kao i boravak u zajedničkom prostoru za rad u periodu od 3 mjeseca (uz mogućnost produženja za još tri mjeseca), za koje vrijeme stanar, zajedno sa timom Tehnopolisa radi na razvoju ideje. Nakon tri mjeseca evaluira se napredak koji je stanar ostvario, pa ukoliko se procijeni da ona zadovoljava kriterijume Tehnopolisa i da je potrebno nastaviti sa razvojem ove ideje, stanar prelazi u inkubaciju ili virtuelnu inkubaciju. U suprotnom, ostaje bez podrške IPC Tehnopolis.

Inkubacionu podršku dobijaju stanari iz predinkubacije koji prelaze na naredni nivo, kao i aplikanti koji su zadovoljili kriterijume za ulazak u biznis inkubator i imaju ideju koja je u velikoj mjeri razvijena, njihov biznis ima potencijal održivog rasta i potrebno je raditi na dodatnom razvoju njihove ideje. Korisnici inkubacije pored konsultantske, trening i infrastrukturne podrške, dobijaju i kancelarijski prostor koji plaćaju po subvencioniranoj cijeni i imaju mogućnost korišćenja platformi za umrežavanje IPC Tehnopolis, povezivanje sa organizacijama i institucijama od značaja, kao i mogućnost prisustvovanja i učestvovanja u programima i edukacijama organizovanim u našem centru. U zavisnosti od njihovih potreba, najveći dio podrške koja im je pružena je besplatna ili je pružena po subvencioniranim uslovima. Ugovor o inkubiranju ima ograničeno trajanje na maksimalan period od 36 (trideset šest) mjeseci od dana potpisivanja, ili zvaničnog ulaska stanara u poslovne prostorije.

Virtuelna inkubacija se dodjeljuje u slučajevima kada su zadovoljeni svi uslovi za inkubaciju, ali stanaru nije potreban kancelarijski prostor. Korisnici virtuelne inkubacije pored konsultantske i trening podrške, dobijaju i mogućnost korišćenja platformi za umrežavanje IPC Tehnopolis, povezivanje sa organizacijama i institucijama od značaja, kao i mogućnost prisustvovanja i učestvovanja u programima i edukacijama organizovanim u našem centru.

Podršku po komercijalnim uslovima dobijaju stanari koji su zadovoljili uslove za inkubaciju, s tim što je njihova ideja razvijena na znatno većem nivou i njihove poslovne aktivnosti donose prihod koji im može obezbijediti normalno funkcionisanje i pri komercijalnim uslovima zakupa. Stanari koji su u Tehnopolisu po komercijalnim uslovima, pored kancelarijskog prostora i infrastrukturne podrške, dobijaju konsultantsku i trening podršku, i mogućnost korišćenja platformi za umrežavanje IPC Tehnopolis, promovisanja aktivnosti putem kanala komunikacije koje Tehnopolis razvija, povezivanje sa organizacijama i institucijama od značaja, kao i mogućnost prisustvovanja i učešća u programima i edukacijama organizovanim u našem centru.

Primarni fokus biznis inkubatora u 2018. godini, pored unapređenja usluga i pružanja podrške postojećim stanarima, biće upoznavanje javnosti o uslugama i mogućnostima koje im inkubator pruža, razvoj novih modela podsticanja inovativnog preduzetništva, posebno kod mladih, kao i

intenzivno promovisanje samog koncepta preduzetništva radi jačanja preduzetničke kulture u gradu i državi.

Prijem stanara Tehnopolisa

U skladu sa pravilima poslovanja Tehnopolisa, podrška stanarima dodjeljuje se na osnovu javnih poziva. Nakon prvog Javnog poziva iz 2016. godine, prema odluci Komisije, podršku je dobilo 14 stanara sa kojima su potpisani ugovori.

Drugi Javni poziv za dodjelu poslovne podrške IPC Tehnopolis raspisan je 3. maja 2017. godine i ovog puta nije vremenski ograničen. Razlog za ovu odluku je iskustvo koje smo imali u prvoj godini poslovanja, kada nas je veliki broj zainteresovanih za podršku Tehnopolisa kontaktirao u periodu kada je javni poziv bio zatvoren, pa su odustajali od apliciranja jer su do novog poziva morali da čekaju i do deset mjeseci. Do 31. marta 2018. godine, u drugom pozivu dostavljeno je ukupno 14 prijava, pa nakon selekcije, zajedno sa stanarima koji su ostali iz prvog ciklusa, imamo ukupno 23 korisnika podrške.

U izvještajnom periodu u biznis inkubatoru je obavljeno blizu 100 konsultacija sa trenutnim stanarima, aplikantima, kao i zainteresovanim licima.

Stanari IPC Tehnopolis 31.03.2018.**PREDINKUBACIJA**

1. Minuta Consulting d.o.o. – Bojana Perović
2. Darko Jovović - Vjetrenjača sa pokretnim krilima
3. PR AGENCIJA „IMPRESS“ - Mira Rovčanin
4. Klaster „Riznica“

INKUBACIJA

5. Edukacija.me; ViewMontenegro, 360 stepeni – Darko Žugić
6. Bad Brain Studio – Ilija Nikčević i Milovan Kadović
7. Biotehnički centar – Dejan Zejak
8. Klaster Agroturizam Nikšić – Đorđe Bulajić
9. DRONESTUDIO.ME - Miloš Tomašević
10. ChoDex studio – Dalibor Peković
11. Arhitektonska vizualizacija - Vladimir Cerović

VIRTUELNA INKUBACIJA

12. Vakom D.O.O. - Vladislav Čizmović
13. Virtuelna Crna Gora (Virtual Montenegro) – Nevena Keković
14. Fontis Sol d.o.o. Proizvodnja električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora - Veselin Vučurović
15. VIRJANKA SZR – Slavica Tadić
16. Crna Gora Creative Club - Aleksandar Lučić
17. Etno domaćinstvo – Vesna Jovanović
18. Kreativni centar i igraonica - Amra Garčević
19. PRONA Multidisciplinarni istraživački centar
20. Turistički klaster Montenegro
21. EDUCO centar u oblasti sajber bezbjednosti - Institut savremenih tehnologija Crne Gore

KOMERCIJALNI USLOVI

22. "Genijalko d.o.o." Škola mentalne aritmetike
23. Razvoj ljudskih resursa - ZOPT D.O.O. Centar za obrazovanje i trening, Centar za profesionalnu rehabilitaciju

7. AKTIVNOSTI NA USPOSTAVLJANJU LABORATORIJA U IPC TEHNOPOLIS

U okviru Tehnopolisa projektovani su prostori za dvije laboratorije: biohemijsku i laboratoriju za industrijski dizajn, kao i za data centar. Pripreme – tehnička specifikacija opreme i obuka, za stavljanje u funkciju ovih laboratorija i data centra planirane su kroz IPA II 2014 (realizacija početkom 2019. godine), dok je njihovo opremanje planirano kroz sljedeću fazu IPA podrške (IPA 2016). Kako bismo se približili konceptu budućih laboratorija, Ministarstvo nauke je krajem 2017. godine raspisalo javne pozive za preliminarne studije izvodljivosti za dvije laboratorije, putem kojih su dobijene početne studije koje ukazuju na moguće scenarije razvoja laboratorija i njihovog stavljanja u funkciju. Ove studije ukazuju i na potrebe za dodatnim znanjem u fazi glavnih projekata uspostavljanja laboratorija, kao i na probleme vezane za održivost određenih scenarija, što će se produbiti i razjasniti putem podrške očekivane kroz IPA projekte.

8. USLUGE EDUKACIJE, KONSALTINGA, POVEZIVANJA I PROMOCIJE ZA STANARE IPC TEHNOPOLIS

Na osnovu zahtjeva stanara, kao i kroz njihove periodične izvještaje o poslovanju, imamo uvid u potrebe korisnika podrške IPC Tehnopolis. Na osnovu njih, pružamo konsultantske usluge, organizujemo obuke, radionice i seminare. Pored toga, povezujemo ih i sa partnerima i saradnicima iz regiona, u cilju poboljšanja njihovih poslovnih performansi.

U izvještajnom periodu u Tehnopolisu je održano blizu 50 obuka, treninga, seminara i radionica koje smo organizovali ili njihovu organizaciju podržali, čija su ciljna grupa bili upravo stanari Tehnopolisa.

Glavni programi obuka organizovani u izvještajnom periodu:

- 8 okruglih stolova koji su u fokusu imali zaštitu potrošača, razvoj turističke djelatnosti, promociju i prezentacije različitih vidova podrške MSP;
- 20 predavanja iz različitih oblasti - od promocije preduzetništva do prezentacija najboljih primjera preduzetnika iz zemlje i regiona, promovisanja novih tehnoloških rješenja, predstavljanje Biznis centra za mlade, primjera dobre prakse u društvenom preduzetništvu, prezentacija aktivnosti stanara isl;
- Jednodnevne radionice iz oblasti pisanja biznis planova, crowd funding-a, IPA fondova, razvoja preduzetničkih vještina, upravljanja projektnim ciklusom, poslovanja u savremenim uslovima
- Dvodnevne radionice PR i komunikacionih vještina, komercijalizacije inovacija i prodajnih vještina,
- Ciklus obuka iz oblasti digitalnog marketinga
- Obuke iz oblasti pisanja projekata

- Trodnevne radionice iz oblasti komunikacija, brendiranja i razvoja ličnih i profesionalnih vještina,
- Petodnevna radionica za sprovođenje Projekta razvoja klastera i transformacije ruralnih područja
- Višemjesečni ciklus o izradi biznis planova
- Sajam ideja za male porodične lokalne biznise
- Studijska posjeta agro i turističkim klasterima u BiH
- Dvodnevni sajam poljoprivrednih proizvoda u Ravnom gdje su se predstavili klaster Riznica i Agroturistički klaster

Finansijsko i pravno savjetovanje za stanare

Analizirajući potrebe ne samo stanara već i drugih početnika u biznisu, zaključak je da su izrada biznis plana za dostupne fondove kao i loša informisanost o potencijalnim donatorima i kreditorima među glavnim barijerama u razvoju biznisa. U tom smislu IPC Tehnopolis je u oktobru 2017. godine u saradnji sa Opštinom Nikšić oformio tim koji pruža besplatnu savjetodavnu podršku, kao i besplatne obuke za izradu biznis planova. Od oktobra 2017. do 31. marta 2018. besplatnu obuku za izradu biznis planova pohađalo je preko 50 učesnika dok je u istom periodu besplatnu savjetodavnu pomoć dobilo 55 zainteresovanih lica.

Na drugoj strani, izrada biznis plana po unaprijed utvrđenom cjenovniku, je još jedna od mogućnosti koju pruža IPC Tehnopolis. Do sada smo uspješno odgovorili zahtjevima, te su dva izrađena biznis plana ujedno i odobrena od strane finansijskih institucija. Plan je da se u 2018. godini poveća ne samo broj urađenih biznis planova, već i kompletiranje usluge: osnivanje preduzeća, pribavljanje neophodne dokumentacije, angažovanje procjenitelja.

U izvještajnom periodu svi stanari su koristili konsultantske usluge koje se tiču pravnih savjeta, pomoći pri izradi statuta i osnivanja preduzeća isl. Za konsultacije i zahtjeve koje zaposleni u Tehnopolisu nijesu u stanju da pruže i na njih adekvatno odgovore, angažujemo konsultante.

Povezivanje sa poslovnim partnerima

Našim posredovanjem, organizovan je čitav niz sastanaka za povezivanje stanara sa poslovnim partnerima, na taj način otvarajući nove mogućnosti saradnje, sklapanja poslovnih ugovora ili apliciranja za projekte. Dodatno, pružali smo logističku podršku prilikom organizacije njihovih poslovnih događaja i susreta u našim prostorijama. Započete su aktivnosti na kreiranju Biznis kluba kao foruma za poslovnu saradnju u opštini i državi, na čemu ćemo intenzivnije raditi u buduću.

Promotivne aktivnosti namijenjene stanarima

Veliki dio aktivnosti Tehnopolisa usmjeren je na promovisanje stanara. Sa RTV NK je sklopljen ugovor koji podrazumijeva četiri termina dnevno, u kojima možemo oglašavati naše aktivnosti. S tim u vezi, svim zainteresovanim stanarima Tehnopolisa pružili smo mogućnost besplatne izrade video snimaka u kojima će predstaviti svoj biznis. Tehnopolis već intenzivno koristi mehanizme obezbjeđivanja uzajamnih usluga između samih stanara, što predstavlja jednu od pogodnosti kolokacije privrednih društava u centrima poput našeg.

U toku je i redizajn sajta IPC Tehnopolis, kako bi svaki stanar dobio više prostora za sebe i svoju promociju, kao i izrada brošure sa informacijama, ponudom i kontaktima stanara. Kroz sredstva javnog informisanja, našeg sajta, kao i putem društvenih mreža, konstantno smo obavještavali medije i zainteresovanu javnost o aktivnostima, prezentacijama i planovima naših stanara.

Kroz marketing službu svi zainteresovani mogu dobiti savjete o načinu upravljanja kanalima digitalne komunikacije, upravljanja društvenim mrežama, kreiranja sadržaja za kanale digitalne komunikacije i tradicionalne marketing kanale, kreiranja kampanja i marketing strategije, kao i konsultacije vezane za razvoj promotivnih aktivnosti.

Podrška projektnim aktivnostima stanara

Zaposleni Tehnopolisa već imaju značajno iskustvo u radu na projektima, i to na najvišem nivou, putem rada u projektima iz EU fondova. Ovo iskustvo prenosimo našim stanarima, pružajući im podršku prilikom apliciranja za projekte. Na ovaj način, stanari su počeli da obezbjeđuju dodatna sredstva iz različitih, za sada uglavnom nacionalnih, izvora finansiranja. U izvještajnom periodu, za stanare su dobijeni projekti iz Konkursa za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću (oko 15.000 EUR) i Programa podrške razvoju klastera 2017-2020 (oko 20.000 EUR). U apliciranju na Konkurs za sufinansiranje inovativnih projekata Ministarstva nauke 2017. godine, naši stanari nijesu bili uspješni, međutim stečeno je početno iskustvo u ovom novom instrumentu finansiranja.

Studijska posjeta

Za stanare smo organizovali studijsku posjetu Tehnološkom parku INTERA iz Mostara, uz učešće na "CityOS" konferenciji. U pitanju je konferencija na kojoj su prezentovani tehnološki trendovi koji su doprinijeli početku nove industrijske revolucije, ali i niz praktičnih "Zero to Hero" radionica, na kojima su učesnici imali mogućnost da uče o dizajnu i razvijanju iOS aplikacija, 3D dizajnu i printanju, automatizaciji i upravljanju dronovima, te kontrolisanju IoT hidropona. Druga studijska posjeta primjerima najbolje prakse u regionu je planirana za ljeto 2018. godine.

Informisanje

Stanare smo redovno obavještavali o dostupnim grantovima i prilikama za do-edukaciju, odnosno o treninzima i seminarima za koje smo procijenili da bi im koristili, a nijesu organizovani od strane Tehnopolisa.

Nagrađivanje

Tehnopolis je uspostavio dodjelu godišnjeg **Priznanja INVENTA za značajan napredak u razvoju poslovne ideje**, za najuspješnije stanare, kako bi i na taj način nagradili njihov trud i podstakli ih da ostvaruju još bolje rezultate. Dobitnici ovog priznanja za 2017. godinu su “Bad Brain studio” i “Biotehnički centar”.

9. PROJEKTNE AKTIVNOSTI TEHNOPOLISA

Osnovni cilj projektne službe je uspješno upravljanje tekućim projektima i pisanje novih projektnih predloga u potpunosti usklađenih sa misijom i vizijom IPC Tehnopolis.

U okviru sektora za upravljanje projektima obavljaju se sljedeći poslovi: rad na unapređivanju saradnje i stvaranju novih kontakata sa potencijalnim institucionalnim partnerima Društva; učestvovanje u izradi i implementaciji projekata i programa koji se finansiraju iz nacionalnih i međunarodnih fondova; blagovremena organizacija i isporuka svih aktivnosti i rezultata koji su dodijeljeni organizaciji; efikasno sudjelovanje u svim projektnim aktivnostima; rad na izradi akcionog plana i izvještaja; koordinacija i komunikacija sa partnerima na projektu, akterima i podugovaračima; blagovremena podjela informacija; priprema tenderske dokumentacije i upravljanje procedurama nabavke i ugovaranja uključujući saradnju sa vanjskim stručnjacima; priprema inputa za izvještavanje prema ugovaračkom tijelu.

U toku izvještajnog perioda IPC Tehnopolis realizuje 3 a u pripremi je potpisivanje ugovora za još 2 odobrena projekta, finansirana kroz različite programe međunarodnih, regionalnih i nacionalnih donatora. Vrijednost budžeta Tehnopolisa za ove projekte je 665.000 EUR. Riječ je o sljedećim projektima:

1. Saradnja za razvoj prekograničnog poslovnog okruženja – CODE; Interreg IPA Program prekogranične saradnje HR-BiH-MNE 2014-2020
2. Crowdfunding za unapređenje inovacija (CrowdStream); INTERREG DANUBE 2014-2020
3. Pružanje podrške mladim ženama iz BiH i CG u preduzetništvu, zapošljavanju i liderstvu u oblasti informacionih tehnologija; ERASMUS +

4. Jačanje i osnaživanje prekograničnih mreža za inovacije putem inovativnih laboratorija u poljoprivredi i prehrani, radi poboljšanja veze između nauke i malih i srednjih preduzeća (FILA); EU – Interreg IPA Cross-border Cooperation Programme IT-AL-MNE 2014-2020;
5. Jačanje poslovnih registara (BRE); EU – Interreg IPA Cross-border Cooperation Programme IT-ALB-MNE

Pored navedenih EU projekata, Tehnopolis učestvuje i u nekoliko manjih inicijativa. Partner smo u projektu koji finansira British Council i Vlada Velike Britanije, pod nazivom „**DIGITAL CITIES** - Povezivanje gradova Velike Britanije i Zapadnog Balkana kroz digitalne tehnologije” ima za cilj da naglasi ekonomski rast sa fokusom na digitalne inovacije na poljima kreativne industrije i primjene tehnologije u obrazovanju i da na tim poljima poveže gradove, hub-ove i digitalna MSP sa Zapadnog Balkana sa kolegama iz Velike Britanije.

Realizujemo i nekoliko projekata iz oblasti promocije nauke među mladima, koje finansira Ministarstvo nauke, u kojima su nam partneri škole i NVO koje djeluju u tom domenu. U očekivanju smo evaluacije još dva projekta iz programa IPA prekogranična saradnja.

Kroz navedene projekte je generisan značajan obim različitih aktivnosti podrške razvoju preduzetništva, povezivanje sa najznačajnijim akterima u ovoj oblasti na regionalnom i na nivou Evropske unije, kao i dodatno širenje mreže partnera. U proteklih godinu dana ovim putem je značajno unaprijeđena podrška Biznis inkubatoru, kao najvažnijoj funkciji Tehnopolisa.

10. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Osnovni cilj programskog sektora je sadržajno i logistički organizovan kvalitetan interni i eksterni događaj prilagođen ciljnim grupama i temama kompatibilnim s ostalim službama Tehnopolisa.

Statistika za izvještajni period:

Broj događaja: 561

Broj posjeta/učesnika-ca: 10183

Broj internih događaja, tj. događaja u organizaciji IPC Tehnopolis: 100

Broj eksternih događaja odn. događaja koje su u Tehnopolisu organizovali klijenti, a za koje je bilo neophodno pružiti logističku podršku: 461

Struktura događaja: obuke, seminari, konferencije, prezentacije i manifestacije

Među partnerima i klijentima nalaze se 54 organizacije iz svih sektora: državnog, poslovnog, visokog obrazovanja i nevladinog sektora. Tehnopolis svakim danom dobija sve više zahtjeva za partnerstvo u organizaciji različitih programa u našim prostorijama, što ukazuje na zadovoljstvo klijenata našim prostorom i uslugama.

U odnosu na prošlu godinu, organizacioni kapaciteti i nivo usluge je podignut na viši nivo u smislu kvalitetnijeg i pravovremenog pružanja servisa za veći broj događaja i značajno je povećan broj organizovanih događaja kako internih (u organizaciji Tehnopolisa) tako i eksternih (u organizaciji spoljnih partnera).

Izdvajamo najvažnije interne događaje koji su organizovani u izvještajnom periodu:

- Okrugli sto na temu „Biznis zone i mogućnosti podrške privredi“ (IPC Tehnopolis u saradnji sa Ministarstvom ekonomije)
- “Bacamo svjetlost na nauku – fizika u Tehnopolisu”
- Green Culture Forum
- Studijska posjeta ambasadora opštini Nikšić
- Dani nauke (Ministarsvo nauke i IPC Tehnopolis)
- Trodnevne radionice za mlade 18-30 godina, na teme ličnih i profesionalnih veština (Coca-Cola HBC Crna Gora d.o.o. i IPC Tehnopolis)
- Obuka "Od ideje do plana"- pisanje biznis planova
- Izazovi malih porodičnih biznisa
- Promocija Agrobudžeta za 2018. Godinu (MPRR i IPC Tehnopolis)
- Gaming day (E-Sport savez i IPC Tehnopolis)
- Podrška preduzetništvu - kreditne linije IRF-a za 2018. god
- Upravljanje projektnim ciklusom
- Promocija priručnika “Kako osnovati startap iz Crne Gore”
- Upotreba društvenih mreža sa namjenom razvoja biznisa, uz osvrt na značaj SEO-a

Među najznačajnijim eksternim događajima koji su organizovani kod nas su:

- Obuke za preduzetnice: uvod u pisanje biznis plana i analiza tržišta. (UNDP u saradnji sa CEED Consulting)
- Seminar: Standard ISO 9001:2015 (Privredna komora)
- Radionica za pripremu dokumentacije vezano za isplatu ugovorenih projekata za IPARD like 1.2 javni poziv (MPRR)
- Mini festival energetske efikasnosti (PRONA)
- Info dan Horizont 2020 (Ministarsvo nauke)
- Konferencija i radionice “Razvoj klastera i transformacije ruralnih područja (RCTP)” (MPRR I IFAD)
- B2B Konferencija (ResEnva Consulting doo)
- TAIEX radionica o uspostavljanju naučno tehnološkog parka (Ministarsvo nauke)
- I nacionalna konferencija o poljoprivredi I ruralnom razvoju (Mreža za ruralni razvoj Crne Gore)

- Sastanak poslanika/ca Evropskog parlamenta sa učesnicima programa za ekonomsko osnaživanje žena (UNDP)
- Svjetska nedjelja novca - Global Money Week (Centralna banka Crne Gore)
- Trening "Priprema za intervju za posao" (Minuta Consulting)

11. MARKETING AKTIVNOSTI

Implementacijom marketing strategije predviđeno je da se promovišu ciljevi i aktivnosti Tehnopolisa i njegovih stanara. Besplatna promocija kroz digitalne medije (web sajt www.tehnopolis.me i društvene mreže) bio je osnovni model promocije Tehnopolisa u 2017. i 2018. godini. Web sajt zadržava centralno mjesto za informisanje, podsticanje saradnje i razmjenu znanja i iskustava. Sajt je aktivan na tri jezika – crnogorskom, engleskom i njemačkom.

Početkom 2018. godine interfejs veb sajta je redizajniran u cilju boljeg korisničkog iskustva, odnosno lakšeg pronalaženja ključnih informacija, servisa i usluga.

Osim zvaničnog sajta, u aprilu 2017. Tehnopolis je kreirao i Privredni portal www.privredniportal.me sa ciljem uvezivanja privrednika na lokalnom i nacionalnom nivou i njihovog informisanja o relevantnim temama.

Marketing služba Tehnopolisa redovno provjerava SEO (Search Engine Optimization) postavke veb sajta, odnosno pretrage, u cilju postizanja što veće vidljivosti na vebu i boljeg pozicioniranja na Google pretrazi. Objave na stranicama Tehnopolisa u prosjeku imaju oko 3000 pregleda nedjeljno, što je znatno više u odnosu na isti period prošle godine. Takođe, 1. aprila 2017. godine Facebook stranica Tehnopolisa je imala 1919 svidanja (Likes), dok je 29. aprila 2018. taj broj uvećan na 2610 svidanja. Osim toga, posjećenost sajta bilježi značajan porast od 70 odsto u odnosu na isti period prošle godine. Od ukupnog broja posjetilaca, u prethodnih godinu dana 59.2 odsto posjeta su korisnici koji se vraćaju, dok 40.8 odsto posjeta čine novi korisnici.

Vijesti o događajima koje Tehnopolis organizuje i/ili koje se održavaju u Tehnopolisu kontinuirano objavljuju lokalni i nacionalni mediji, dok u prosjeku 3 medija prisustvuju svakom od naših događaja. Dodatno, predstavnici Tehnopolisa redovno gostuju u lokalnim i nacionalnim medijima.

Kada su publikacije u pitanju, IPC Tehnopolis na kraju svake godine objavljuje Godišnjak/Yearbook sa sumiranim aktivnostima u minuloj godini, na crnogorskom i engleskom jeziku. Do marta 2018. godine objavljena su dva izdanja Godišnjaka (2016. i 2017.).

Dodatno, krajem 2017. godine uveden je i novi vid promocije aktivnosti Tehnopolisa kroz Newsletter. Prvobitno objavljivan na mjesečnom nivou, od početka 2018. godine Newsletter se objavljuje kvartalno.

Na novogodišnjem koktelu na kraju 2017. godine emitovan je i kratki film koji rezimira rezultate Tehnopolisa od otvaranja, a koji je kreirao jedan od stanara IPC Tehnopolis – Chodex Studio.

12. AKTIVNOSTI FINANSIJSKOG SEKTORA

Interni finansijski poslovi podrazumijevaju redovne aktivnosti na praćenju, analizi i planiranju finansija, komunikaciju sa resornim Ministarstvom, komunikaciju sa finansijskim institucijama, fakturisanje usluga, praćenje potraživanja i praćenje rokova u izmirivanju obaveza, izvještavanje i planiranje.

IPC Tehnopolis je obveznik Zakona o javnim nabavkama, te finansijski sektor odnosno službenik za javne nabavke vodi računa o pažljivoj primjeni navedenog Zakona - procedurama nabavke, pravovremenom izvještavanju Upravi za javne nabavke, Agenciji za sprečavanje korupcije, donošenju Plana javnih nabavki. Inspektorka za javne nabavke prilikom redovne kontrole u prvom kvartalu 2018. godine nije imala primjedbi na primjenu Zakona o javnim nabavkama za 2017. godinu.

Još jedan od zadataka koji finansijski sektor obavlja interno jeste i finansijsko praćenje i izvještavanje za potrebe projekata. U izvještajnom periodu u saradnji sa projektnim sektorom pripremljena i odobrena od FLC četiri partnerska izvještaja.

13. SAVJETOVALIŠTE ZA ZAŠTITU POTROŠAČA

Na osnovu Memoranduma o saradnji zaključenog između IPC Tehnopolis i Ministarstva ekonomije Crne Gore 9. Novembra 2017. g. je osnovano Savjetovalište za zaštitu potrošača. Na navedenom referatu konsultacije i pravnu pomoć prilikom izrade prigovora i zahtjeva obavlja savjetnik za opšte i pravne poslove IPC Tehnopolis, dok u saradnji sa menadžerom marketninga učestvuje u kreiranju članaka i drugih informativnih akata na internet i fejsbuk stranici. U periodu od novembra 2017. do marta 2018. godine je obavljeno neposredno preko 50 konsultacija od kojih je u oko 20 njih pružena besplatna pravna pomoć u pisanju prigovora i drugih akata u cilju zaštite prava. Telefonskim putem se svakodnevno obavljaju konsultacije, u prosjeku 2 do 3 dnevno. Putem elektronske pošte i fejsbuk stranice obavljeno je oko 30 konsultacija.

14. KLASTERI

Pored klastera **Agroturizam Nikšić** koji je osnovan na inicijativu stanara Tehnopolisa, Đorđa Bulajića, u 2017. godini uz podršku IPC Tehnopolis organizovana su i počela sa radom još dva klastera, **Klaster ručne radinosti "RIZNICA"** (članice su 10 preduzetnica) i **Turistički klaster "MONTENEGRO"**. Osnivački akt drugog klastera potpisali su: Tehnopolis, NVO Morakovo, Hotel

Onogošt, Hotel Trebjesa, River side, PSK Javorak, NVO Perun, Bedem fest, prevoz Gardašević, Ivan Radojičić, Krupac, Nature lovers, Team media. Zahvaljujući podršci IPC Tehnopolis udruženje turistički klaster Montenegro i Klaster Agroturizam Nikšić, ispunili su uslove Programa podsticanja razvoja klastera u Crnoj Gori, i sa Ministarstvom ekonomije potpisali ugovore o dodjeli subvencije.

U Inovaciono preduzetničkom centru Tehnopolis 7. jula je svečano obilježen početak realizacije Projekta razvoja klastera i transformacije ruralnih područja (RCTP), koji Vlada Crne Gore sprovodi sa Međunarodnim fondom za razvoj poljoprivrede (IFAD). U okviru ovog projekta IFAD je obezbijedio četiri miliona eura za kredite i dva miliona u vidu bespovratne podrške, dok će ostatak obezbijediti Vlada i lokalne uprave u kojima se projekat sprovodi – Nikšić, Šavnik, Žabljak, Mojkovac, Bijelo Polje, Berane i Petnjica. Otvaranjem kancelarije ovog projekta u IPC Tehnopolis otvaraju se brojne mogućnosti za saradnju.

15. POVEZIVANJE SA INSTITUCIJAMA OD ZNAČAJA ZA POSLOVANJE DRUŠTVA

U 2017. godini nastavljena je uspješna saradnja sa Ministarstvom nauke, Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvom ekonomije, Investiciono razvojnim fondom, Opštinom Nikšić, Privrednom komorom Crne Gore, Unijom poslodavaca Crne Gore, Univerzitetom Crne Gore, Karijernim centrom UCG, Institutom Konfucije, Filozofskim fakultetom UCG, UNDP.

Prilikom posjete Princa Nikole Petrovića 11.11.2017., načelno je dogovorena i saradnja sa Fondacijom "Petrović-Njegoš", koja će se realizovati u drugom kvartalu 2018. godine.

16. POVEZIVANJE SA PARTNERIMA IZ INOSTRANSTVA

Pored brojnih partnerstava na projektnim aktivnostima Tehnopolis je u prethodnom periodu imao niz značajnih susreta koji u bliskoj budućnosti mogu kao rezultat imati pozitivne reperkusije na poslovanje Tehnopolisa odnosno nove modalitete saradnje. Neki od najznačajnijih su u nastavku:

- **Posjeta zaposlenih Tehnološkom parku Ljubljana**
- **Studijska posjeta zaposlenih naučno-tehnološkim parkovima u regionu:** Naučno tehnološki park Čačak, Centar za transfer tehnologije Beograd, Naučno tehnološki park Beograd, Razvojna agencija i Biocentar u Zagrebu, Biznis centar Networks u Sarajevu
- **Studijska posjeta tehnološkim parkovima u Istanbulu** - Trodnevna studijska posjeta tehnološkim parkovima u Istanbulu, na koju je Tehnopolis pozvan u cilju uspostavljanja saradnje sa MSP i akademijom u inovativnim aktivnostima.

- **Studijska posjeta Kini – Changsha High Tech zona** - fokus na posjeti Changshai Univerzitetu nauke i tehnologije i međunarodnoj naučno-tehnološkoj platformi u okviru Changsha High Tech zone (International Science & Technology Business platforme).
- **VI samit šefova Vlada NR Kine i zemalja Centralne i Istočne Evrope** - potpisan je memorandum o razumijevanju sa kineskom kompanijom China Baoding Rui Fu De Investment, sa ciljem realizacije projekta sadnje i prerade kineskog ljekovitog bilja u Crnoj Gori i na ostalim povezanim projektima između ove kompanije i IPC Tehnopolis.
- **Posjeta delegacije Svjetske banke Tehnopolisu**
- **Posjeta delegacije Evropske komisije Tehnopolisu**
- **Posjeta delegacija Republike Koreje Tehnopolisu**
- **Posjeta delegacije Indonezije Tehnopolisu**
- **Dvodnevna putujuća radionica za predstavnike diplomatskog kora**, ministarstava, lokalne samouprave i medija u Tehnopolisu i na teritoriji opštine Nikšić
- **Partnerstvo sa Sarajevo Unlimited** – Tehnopolis je animirao startup zajednicu Crne Gore i posredovao pri registrovanju i uključivanju nekih od najznačajnijih crnogorskih startapova u rad foruma: BeeAndMe, The Badger i More Money.

17. USAVRŠAVANJE I EDUKACIJA ZAPOSLENIH

S obzirom da je jedna od ključnih funkcija Tehnopolisa permanentna edukacija i razvoj vještina, posvećena je velika pažnja usavršavanju zaposlenih kroz učešće na različitim predavanjima, okruglim stolovima i stručnim konferencijama u Crnoj Gori i regionu. Izdvajamo neke od najznačajnijih obuka, internšipa ili konferencija na kojima su učestvovali zaposleni Tehnopolisa:

- **Ministarstvo ekonomije** – internšip zaposlenih
- **Investiciono razvojni fond** - internšip zaposlenih
- **LEAPin konferencija**, Podgorica – učešće zaposlenih.
- **Inovacija kao ključ poslovnog uspjeha**; dvodnevna radionica o zaštiti intelektualne svojine za zaposlene IPC Tehnopolis; predavač: Tamara Čolić Milosavljević, Centar za Transfer Tehnologija Univerziteta u Beogradu.
- **Razvoj i implementacija ideja u Horizont-u 2020**; obuka za unapređenje nacionalnog učešća u EU Okvirnom programu za istraživanje i inovacije „Horizont 2020“ (2014-2020), u organizaciji Ministarstva nauke i Evropske komisije.
- **Spark.me** – učešće zaposlenih na konferenciji.
- **Radionica – Instrumenti za pretprijetnu podršku EU**; u organizaciji FORS Montenegro.
- **Obuke iz oblasti marketinga, finansijskog menadžmenta, upravljanja ljudskim resursima, poreza i poreskog sistema, prodaje**; u organizaciji CEED consulting.

- **Komunikologija;** višednevna radionica iz oblasti komunikologije/poslovne komunikacije. Predavač Marija Stevuljević, ekspert iz oblasti marketinga i komunikacija.
- **Brendiranje proizvoda;** dvodnevna obuka u organizaciji Klastera Agroturizam i IPC Tehnopolis.
- **TAIEX radionica “Uspostavljanje nacionalnog inovacionog ekosistema”;** dvodnevna radionica sa učešćem eksperata iz Slovenije i Bugarske
- **Support to the Startup Sceene in SEE countries;** Radionicu je organizovao GIZ – Regionalni fond za promociju spoljne trgovine (Open Regional Fund-Foreign Trade Promotion – ORF FT).
- **Resinfra@DR radionica;** o efikasnoj upotrebi istraživačkih infrastruktura u organizaciji “Centre for Social Innovation” (ZSI) iz Austrije.
- **Međunarodni SEE Mikta seminar za inovacije i preduzetništvo** - predstavljeni modeli razvoja startup zajednice u Meksiku, Indoneziji, Koreji, Turskoj i Australiji, te obrađene teme kreiranja ekosistema za preduzetništvo, investiranja u inovacije i otključavanja potencijala startup kompanija.
- **Seminar “Postupanje EPO-a po prijavama na osnovu Sporazuma o saradnji u oblasti patenata (PCT)”;** u organizaciji Evropskog zavoda za patente u saradnji sa Zavodom za intelektualnu svojinu Crne Gore.
- **Radionica o ličnom brendiranju;** u organizaciji stanara Minuta Consulting
- **Radionica o SEO optimizaciji i upravljanju društvenim mrežama**
- **Upravljanje projektnim ciklusom**

Pored navedenih konferencija, radionica, obuka zaposleni IPC Tehnopolis su imali priliku da učestvuju na brojnim okruglim stolovima sa različitim temama, i na taj način doprinesu da budemo u toku sa gotovo svim aktuelnim dešavanjima važnim za našu oblast djelovanja.

18. OBILJEŽAVANJE KRAJA POSLOVNE 2017. GODINE

Kraj poslovne godine je obilježen 27.12.2017. godine, u prisustvu ministarke nauke dr Sanje Damjanović, predsjednika Opštine Veselina Grbovića, predsjednika Skupštine Opštine Nikšić Radivoja Nikčevića, Predsjednice Odbora direktora Tehnopolisa Branke Žižić, regionalnih partnera, brojnih privrednika, predstavnika medija, institucija, oranzacija civilnog društva, osoblja Tehnopolisa i naših stanara. Premijerno je izveden i kratak film o Tehnopolisu i predstavljena publikacija "Godišnjak 2017". Ustanovljena je nagrada “INVENTA” koja je i dodijeljena na svečanom koktelu u sljedećim kategorijama:

- INVENTA za izuzetan doprinos u razvoju Tehnopolisa nagrada je uručena **Ministarstvu nauke;**
- INVENTA za doprinos razvoju Tehnopolisa dobila je **Opština Nikšić;**

- INVENTA za značajan doprinos u razvoju poslovne ideje dobili su **Dejan Zejak i njegov Biotehnički centar** kao i grafički **studio „Bad brain“**;
- INVENTA za radnika godine dobio je program menadžer IPC Tehnopolis, **Đorđije Brkuljan**; Specijalnu INVENTA nagradu dobila je higijeničarka **Svetlana Zvicer**;
- INVENTA za medijskog partnera godine **Radio Televizija Nikšić**;
- INVENTA za partnera godine **TP INTERA Mostar**

19. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Po preporukama Državne revizorske institucije u Zakonu o budžetu Crne Gore za 2017. doo IPC Tehnopolis je ukinut kao poseban program u okviru budžeta Ministarstva nauke, iz razloga što je Tehnopolis privredno društvo i kao takvo ne može biti poseban program u okviru ovog Zakona. S tim u vezi iz budžeta Ministarstva sa stavke Ostali transferi institucijama u prvom kvartalu 2017. uplaćen je ukupno odobreni godišnji budžet u iznosu od **65,000.00€**.

Prihodi po vrstama - uporedni prikaz 2017. / 2016. godina

PRIHODI	2017	2016
Prihod - odobreni iz budžeta Ministarstvo nauke	65.000,00	63.002,69
Poslovni prihodi	54.021,03	6.247,17
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	40.632,90	6.247,17
Kafeterija	13.388,13	
Prihodi od projekta	82.171,23	3.850,00
Sredstva od igara na sreću	10.000,00	
Promocija nauke	820,00	1.850,00
Promocija nauke	1.500,00	
Promocija nauke	680,00	
CODE	17.671,23	
Sufinansiranje EU projekata - MN	51.500,00	2.000,00
Ostali prihodi i donacije	38.390,24	132.000,00
UKUPNO	239.582,50	205.099,86

Rashodi po vrstama – uporedni prikaz 2017. / 2016. godina

RASHODI	2017	2016
Nabavna vrijednost prodate robe u maloprodajnim objektima	8.191,56	
Troškovi usluga	2.694,70	4.923,22
Troškovi kancelarijskog i administrativnog materijala	3.169,77	952,76
Troškovi sredstava za održavanje higijene	1.017,00	
Sitan inventar	376,01	
Troškovi električne energije	9.889,11	3.408,52
Troškovi osiguranja i registracije vozila	861,33	
Neto zarade i naknade po osnovu ugovora o djelu	105.688,15	42.788,84
Neto naknade članovima Odbora direktora	11.772,44	8.189,44
Porezi i doprinosi	34.238,67	11.738,99
Prirez	716,02	565,56
Troškovi službenih putovanja	14.147,80	2.076,22
Troškovi komunikacionih usluga	4.033,41	1.518,34
Troškovi goriva	1.940,16	724,40
Troškovi kotizacije	1.211,07	620,00
Troškovi marketinga, reklame, promocije i sponzorstva	3.906,47	2.642,40
Troškovi komunalnih usluga i usluga vodosnabdijevanja	2.172,15	741,63
Troškovi drugih proizvodnih usluga	700,00	3.733,09
Donacije	420,00	
Trošak amortizacije	9.638,62	
Troškovi neproizvodnih usluga	2.578,76	5.875,00
Troškovi neproizvodnih usluga - avio karte	2.766,50	
Troškovi neproizvodnih usluga - smještaj	658,67	
Troškovi neproizvodnih usluga - šivenje uniformi	104,00	
Troškovi neproizvodnih usluga izrada platforme	3.100,00	
Sitni troškovi	1.982,09	1.045,30
Troškovi reprezentacije	1.676,19	924,22
Provizija banke	720,26	418,62
Troškovi kartica	1.542,00	
UKUPNO	231.861,37	92.886,55

Pri uporednoj analizi prihoda i rashoda u 2016. i 2017. godini, neophodno je imati u vidu sljedeće činjenice:

IPC Tehnopolis je svoje poslovanje u novoj zgradi otpočeo 17. septembra 2016. godine. Do tada su izvršni direktor i dva pripravnika posao obavljali u kancelarijama na autobuskoj stanici, gdje su svi režijski troškovi bili pokriveni od strane Opštine Nikšić. U tom kontekstu, rashodi u 2016. godini uglavnom se odnose na period septembar – decembar.

Na dan 31.12.2016. godine, IPC Tehnopolis je zapošljavao 4 lica, dok je na kraju 2017. broj zaposlenih bio 8. U toku 2017. IPC Tehnopolis je povremeno i privremeno i Ugovorom o djelu angažovao lica za potrebe obavljanja poslova logistike.

Status svojine nepokretnosti u državi IPC Tehnopolis

Prilikom osnivanja DOO "Tehnopolis" u Odluci o osnivanju i Statutu je precizirano da osnivački kapital društva pored 30.000,00 EUR novčanog kapitala predstavlja i zgrada nekadašnjeg Doma Vojske. Na osnovu odluke i statuta, bivši Izvršni direktor, Velibor Bošković, je Upravi za nekretnine PJ Nikšić podnio zahtjev za upis prava svojine DOO "Tehnopolis" nad nepokretnostima. Nakon ovog momenta došlo je do izmjena odluke o osnivanju i statuta u dijelu osnovnog kapitala društva na način što je ispod pobrojanih nepokretnosti dodat stav da "svojinska ovlašćenja nad pobrojanim nepokretnostima vrši Vlada Crne Gore." U postupku pred katastrom je došlo do zastoja, iz razloga što tako formulisan član ne može biti osnov (clausula intabulandi) za upis prava svojine. Iz priloženog se stvara potreba definisati status zgrade i na osnovu zauzetog stava izvršiti izmjene Odluke o osnivanju i Statuta te samim tim i faktičkog kapitala društva.

Stanje na računu na dan 31.12.2017.–37.346,82€

Potraživanja na dan 31.12.2017. - 8.016,00€

Kratkoročne obaveze iz poslovanja na dan 31.12.2017. – 4.996,00€

Obavezni finansijski izvještaji u zakonskom roku su predati Poreskoj upravi, a nalaze se u prilogu ovog izvještaja.

20. KLJUČNI INDIKATORI USPJEŠNOSTI TEHNOPOLISA

Na sjednici Odbora direktora Tehnopolisa, od 24. januara 2018. godine, usvojena je lista ključnih indikatora, prema kojoj će se ubuduće pratiti rad i rezultati našeg društva.

Indikatori rezultata Tehnopolisa – za 2018. godinu

I – Usluge smještaja stanara

- Broj stanara u predinkubaciji / inkubaciji / komercijalnih stanara / virtuelnih stanara na početku i na kraju godine
- % zauzetosti poslovnih prostora

II – Finansijska održivost Tehnopolisa

- Pokriće tekućih troškova u godini iz državnog budžeta / sopstvenih usluga / projekata / ostalo (%)

III – Kvalitet i uspješnost stanara

- Broj zaposlenih kod stanara na početku i na kraju godine, po kategorijama stanara
- % opstanka stanara na kraju godine
- % povećanja prihoda kod stanara u odnosu na prošlu godinu
- Pravni oblik stanara (preduzetnik / privredno društvo / NVO - broj)
- % stanara iz oblasti high-tech djelatnosti

IV Usluge treninga i konsaltinga Tehnopolisa

- Br. konsalting usluga za stanare koje može da obezbijedi IPCT interno
- Br. održanih konsultacija s internim kapacitetima (1 na 1 ili mini-radionica)
- Br. konsalting usluga za stanare koje IPCT obezbjeđuje od spoljnih konsultanata
- Br. održanih konsultacija s eksternim kapacitetima (1 na 1 ili mini-radionica)
- Broj business-to-business povezivanja (ostvarenih ugovora posredstvom Tehnopolisa)
- Broj business-to-research povezivanja (ostvarenih ugovora posredstvom Tehnopolisa)
- Broj održanih treninga (za klijente)
- Client Management Service: Br. klijenata u bazi - koji koriste trening usluge / konsalting usluge / biznis potražnja / biznis ponuda (iz zemlje i inostranstva)
- Zadovoljstvo korisnika (obaviti anketu na kraju godine)

V Šira društvena angažovanost Tehnopolisa

- Broj generisanih radnih mjesta kroz angažovanje Tehnopolisa u okviru klastera
- Broj aktivnih članova Privrednog kluba (ostvaren prihod od članarine)
- Broj realizovanih biznis događaja s različitim akterima